

Advokāti piesakās civilizēt maksātnespējas administratorus

Arnis KLUINIS

Latvijas Zvērinātu advokātu padome (LZAP) sagatavojusi priekšlikumus grozījumiem Maksātnespējas likumā ar mērķi pārņemt maksātnespējas administratoru apmācīšanu un uzraudzīšanu.

Maksātnespējas procesi Latvijā ir kļuvuši par veidu, kā legalizēt ļaunprātīgu parādu neatdošanu un veselu rindu citu ekonomisko noziegumu. Maksātnespējas administratori šādos gadījumos var gan darboties kā krāpšanas shēmu organizatori, gan kļūt par šo shēmu upuriem, kam uzkrāj atbildību par citu pastrādātiem noziegumiem. Proti, administratoru rīcībā ir tikai civiltiesiski līdzekļi, ar kuriem neko daudz nevar iesākt pret dokumentu viltošanu, pret maksātnespējīgo uzņēmumu mantas zagšanu un laupīšanu utt. No administratoru tiesībām šādos gadījumos sūdzēties policijai un tiesai nekādas jēgas nav, taču par maksātnespējas procesu norisi viņi tiek vainoti vairāk nekā citas instances.

Maksātnespējas procesi Latvijā aizbaida no valsts investorus un investīcijas, tāpēc valsts iestādes periodiski cenšas radīt iespaidu, ka tās kaut ko dara situācijas normalizēšanai. Maksātnespējas likums ir kļuvis ne vien par vienu no biežāk grozītajiem Latvijas likumiem, bet arī par tādu, kas jau vairākas reizes pārrakstīts pilnīgi no jauna. Nekas no soltajiem rezultātiem šādā veidā nav saņemts. Patlaban tuvojas 1. janvāris ar spēkā stāšanās termiņu tādēļ likumu grozījumiem, kas pasludinās maksātnespējas administratorus par valsts amatpersonām. Šāda likumu (nav runa tikai par Maksātnespējas likumu) norma ir apstrīdēta Satversmes tiesā. Iespējams, ka tiesa pa-

rūpēsies par esošās kārtības saglabāšanu, jo pat tā šķiet labāka par haosu, kas iestātos ar tādas normas spēkā stāšanos. Ar to draud divas kolizijas. Pirmā – starp administratora un advokāta statusiem, kas šobrīd tiek ļoti bieži savienoti, bet kļūtu nesavienojami, jo nesavienojams ir advokāta un valsts amatpersona statuss. Otrā – starp uzņēmējdarbībā nepieciešamo lietu kārtības tempu, ko administrators var vismaz censties uzturēt kā brīvi praktizējošs jurists, bet ko nevis nevar, bet nedrīkst atļauties neviena valsts amatpersona.

Kārtējās izmaiņas likumos attiecībā uz maksātnespējas procesu birst jebkurā gadījumā, kurā šoreiz piedalīties grib arī LZAP. Tās sagatavoto likuma grozījumu projekta būtība ir piedāvāt tiem administratoriem, kuri šobrīd nav advokāti vai pat ne juristi, līdz 2021. gadam par tādiem kļūt, iegūstot advokāta vai advokāta palīga statusu. Pēc tam Advokātu padome viņus uzraudzītu tieši tāpat kā visus citus advokātus, ap kuriem šobrīd tiešām jūtami mazāk traču nekā ap administratoriem. Tomēr tā nav garantija un atbilde, kā Advokātu padome tiks galā ar maksātnespējas procesos plaukstošo noziedzību, jo pašai savas policijas, tiesas un cietumu Advokātu padomei nav. Savukārt valsts policijas un pārējo iestāžu darbu vakar lieliski raksturoja advokāts Saulvedis Vārpiņš.

Advokātu padome vakar apliecināja, ka nogādājusi savu likum-

VIEDOKĻI

Saulvedis Vārpiņš,
zvērināts advokāts:
– To mēs redzam
skaidri un gaiši, kā
degradējusies visa
noziegumu
izmeklēšanas
sistēma. Varu rādīt un
skaidrot policistiem

visuzskatāmākajā veidā, kādi likumi
pārkāpti vienā vai otrā reiderisma
gadījumā, bet tas viss atsitas kā pret
sienu. Nekur tālāk netiekam arī tajos
gadījumos, kuros vismaz publiski
aizdomas par likumpārkāpumiem kriet
uz advokātiem. Policija taču neko nav
konstatējusi, un tad Advokātu padome
neko izdarīt nedrīkst.

Olavs Cers, Latvijas
Sertificēto maksāt-
nespējas procesa
administratoru
asociācijas valdes
priekšsēdētājs,
zvērināts advokāts:
– Man nešķiet pareiza
ne Advokātu

padomes ideja, ne arī tas, kādā veidā to
varētu īstenot. Pievienojos advokātu
protestiem pret to, ka viņus grib spaidu
kārtā padarīt par valsts amatpersonām,
bet kāpēc gan viņi grib citus juristus
spaidu kārtā padarīt par advokātiem?
Maksātnespējas procesa uzlabošanai
vajadzīga ne viena superorganizācija
Advokātu padomes izskatā, bet
Administratoru asociācijas tiesību
nostiprināšana.

projektu Saeimas kancelejā, taču
tas nedod nekādas garantijas li-
kumprojekta izskatīšanai līdz
1. janvārim vai izskatīšanai vis-
pār. Pārāk nekonsolidēta izrādās
juristu vide, kurā tūlīt pat atska-
nēja Administratoru asociācijas
iebildumi pret Advokātu padomes
priekšlikumiem. Vēl daudz dziļāki
ir konflikti starp šīm abām juristu
organizācijām un Tieslietu minis-
triju jeb to politisko grupējumu,
kam šī ministrija tagad atdota. ■